

*Darabokra töröd
a létezés dombját,
mert nem szolgáltatja ki neked
az élet börtönbe vetett fűrgeségeit*

Rigvéda, V.54.5

2

Kedvező környezet

*P*ontosán harminc voltam, amikor belevágtam az Ember jövőjének kalandjába. Vagy egyszerű szavakkal, annak kitalálásába: ami követni fogja az Embert – nem „javíthatása” szentéletűségben, értelemben, tevékenységi eszközökben, képességében, hogy „sikeres” legyen, semmiben, ami elkápráztatná az embertársakat: eltökélten törtem az emberutáni felé. A jelenlegi zoológia, legyen bár tudományos vagy spirituális, egyfajta ürügynek tűnt nekem, förtelmes barlangokkal és szakadékokkal, vagy tovatűnő magaslatokkal, jövő

nélkül, kivéve a kétes mennyországok számára. Igaz, Indiának több ésszerű kijáratot ajánlott újjászületéssel kapcsolatos elképzelésével: mélységetről életre, növekszel, megújult bátorsággal betömöd a régi kudarcok réseit, legyőzöd az ellenséget, akit nem tudtál kiűzni, és a film kibontakozik, hogy a vereségeket új erősségekké változtassa, hogy legyengítse a régi sikereket, amelyek börtönökké váltak. Kiterjedsz, a tekinteted egyre több embert ölel át. De a végén mindig ugyanaz a forgatókönyv: a szerencse váltakozó, kedvező és kedvezőtlen fordulatai, változó színekkel. Szeretsz, nevelsz és sírsz. Aztán rábámulsz az emberi forgatókönyvre a maga teljességében, többé már nem teljesen magad, vagy a saját kielégülésed szempontjából. A történelem életre kel, egy életre, ami olyan, mint a sajátod. Az egymás ellen küzdő erők feltáruznak, ugyanígy az idő kollektív hipnózisa, és az emberi kibontakozása. A körvonalak alakot öltenek, hibákkal, mint az ősi Gondwana-földből elvándorló földrészek közötti törésvonalak, és sodródva... mi felé is? És ez az egész sokszorozódó tömeg, ami fejlődik durvaságban, inkább mintsem finomodásban, egyre sokszorozódva, mint egy malomkő a Föld nyakán. Mit TEHETÜNK mi ezért az egészért?

Az evolúciónak megvan a trükkje, hogy felhasználja a gonoszt, ugyanúgy mint a jót: mindent ki tud használni, a legszörnyűbb katasztrófák a legjobb lehetősé-

gei, hogy feltaláljon és felfedezzen (vagy felfedjen) valamit. Minden ami nemet mond és ellenáll, ugyanúgy szítja tüzét, mint ahogy a próféták. Kényszerít minket, hogy felismerjük – mint ahogy én tettem Indiába való visszatértemkor –, hogy a „környezet” nem kedvező, ami azt jelenti, hogy nagyon is kedvező valami más számára. India szintén beszél a *pralaya*-ról, a világvégéről, de ez csupán egy másik kezdete: már volt hat „pralaya”, úgy mondják, a jelenlegi Földünk előtt. A Föld most hetedszer éli meg a világvégét. Hét evolúciós forгатókönyv... „csúcsosodik ki” valamiféle értelmese, és igencsak romboló emberszabásúban, aki elő fogja adni saájtságos kis forгатókönyvét, sokszorozódnı fog, és mindent megint újra kezdeni – egészen addig, amíg a halál következik? És elkezdünk egy nyolcadik Földet, újra? De még mindig kell lennie egy nagyon kedvezőtlen pillanatnak, ami létrehozza a Föld gyönyörőségéhez és tartósságához jobban illő még kedvezőbb környezetet vagy létezést. A sapiensnek hívott *Homo* egészen biztosan nem az a szerszám – bár közreműködő lehet a következő lény megteremtésében – de milyen testi, fizikai mechanizmus révén? Kell lennie egynek, mivel ott volt az az összes kicsiny teremtmény előttünk. Az Evolúció nem inkább érdekelt agytekervényeink, autópályáink, sugárhajtású repülőgépeink és bámulatos eszméink, mint a cápa fogainak, vagy

a százlábú lábainak megsokszorozásában. De *felhasználhatja* fuldoklásunkat, hogy ledöntse falainkat, mint ahogy egy napon felhasználta a kiszáradó mocsarakat a jó öreg hal készítésére, hogy kitaláljon egy újfajta légzést. Hiba azt gondolni, hogy a kis teremtmények – legyenek bár tudományosak és akadémikusak, vagy akár pápaiak – ily vagy oly módon kialakítják a döntő „környezetet”: csak börtönünk falait jelölik ki, ez minden, bár mindenki bőrében hordozza ugyanazt a titkot. Az evolúció lerombolt nem egy börtönt előttünk, ugyanazzal a titokkal minden kis börtönlakó bőrében. És végső titka – ami hajtja és készíti őt – nagyon is lehet, hogy a börtön nélküli lény megalkotása, nem egy vagy több csselfogás által, hanem azzal, ami már ott lapult az első mikroorganizmus és az első atom szívében.

De mi az a „dolog”, amit egyetlen tudós sem látott soha mikroszkópja alatt, a papok sem magas szószékeikről, sőt egyetlen ember sem az orra előtt?

De azért a tudósok látták, néhány bölcs megérintette futólag, tekintélyes számú egyszerű és boldogtalan ember belélegezte. De senki soha nem rakta össze a három dolgot egyetlen emberi fiziológiába.

Amikor képessé válunk összerakni $1 + 1 + 1$ -et, akkor megalkotunk egy új fajt a Földön.